

Tvö umslög með úrklippum úr Noregsferð

Bjarni Benediktsson – Stjórnmal – Dómsmálaráðherra – Iðnaðarmálaráðherra –
Heilbrigðismálaráðherra – Úrklippur

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

---

bjarnibenediktsson.is

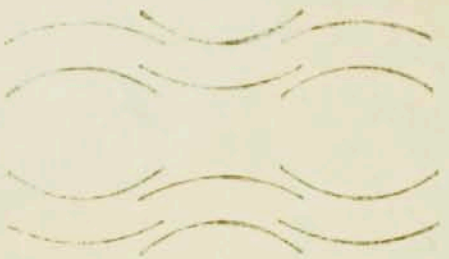
Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnmalamaðurinn
Askja 2-27, Örk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

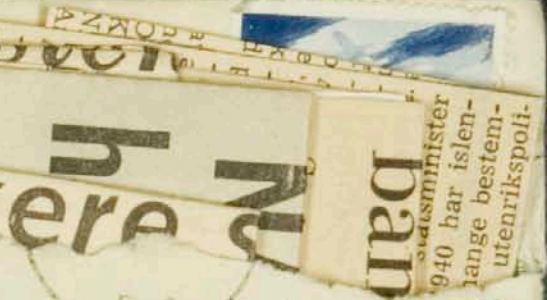
1961

Hr. forsulisráðh.
Dr. Bjarni Benediktsson

Unb.

POSTKORT
KOSTER LITTEL
- GIR MYE -

Stasminister
1940 har islen-
lange bestem-
utenrikspoli-

1961

Hr. forsætisráðherra Bjarni Benediktsson,
Reykjavík,
I s l a n d .

ISLANDS AMBASSADE
OSLO

BYRÅ FOR AVISUTKLIPP
Ø. SLOTTSGT. 8 — OSLO
TLF. 42 04 25 - 42 50 22

Utklipp fra:

Dagen

BERGEN

Pol. tendens:

Uavh.

(Se baksiden!)

21. 9. 1961

leringsretten. Det kan leva mange fleire folk i Island enn det gjer. Fri arbeidsmarknad i eit so lite land som Island er ikkje so enkelt som i land som foreåt er sterkt industrialiserte. Det er klårt at vanskane vert mykje store hjå oss.

Men det er og store vanskar med å setja seg utanfor dei store sammarknadsland. So me fylgjer spursmålet nøgje.

Ekspertar frå dei nordiske landi heldt eit sammøte i Reykjavik no i fyrre vika. Då vart i fyrste rekkje fiskeriproblemi dryft. Det skal vera eit nytt møte på nordisk plan i fyrstningi av oktober, det vert halde i Oslo.

— Den store fiskeeksporten frå Island vert vel nokso avgjerande når de skal taka stode?

Ja, det må me rekna med, segjer statsministeren, og legg til at det er klårt at dersom Island vert utestengd frå dei store marknadene i EEC-landi, so vil det verta ein katastrofe for landet. Det er dei vesteuropelske landi me har hatt dei største forretningssamband med, og soleis kjem det nok til å verta i framtidi og. I Island segjer me at dette spursmålet om sammarknaden kanskje er det største spursmålet me har hatt til loysings på svært lenge. Difor vurderar me det grundig. «Dei seks», England medrekna, er våre største mottakarar av fisk og fiskeprodukt. Me sel til Sovjet og andre land i aust og, men i Vest-Europa er våre avgjort største marknader. No vert bruken av frosen fisk stendig større, og dermed aukar salsvonene.

Organisasjonane i Island, undantekne den delen av arbeidarrørsla som er under kommunistisk påverknad, er negativ andsynes EEC. Alle dei andre er anten positive, eller meiner at dette er eit spursmål som må vurderast nøgje.

Ingen kan segja eit absolutt ja til sammarknaden i dag sluttar statsministeren, men alle — utan kommunistane — meiner at spursmålet må vurderast grundig. Og om ein månads tid må me truleg avgjera om me vil søkja dryftingar med EEC om full medlemskap eller assosiasjon, eller me vil segja nei. Mange er iminsto av den meining at me får ein verre utgangsposisjon dersom me ventar med å taka denne avgjerdi, segjer statsminister Bjarni Benediktsson.

De norsk-islandske bånd stadig fastere

Statsminister Bjarni Benediktsson taler
søndag i Aulaen om «Islands norske arv»

Den islandske statsminister Bjarni Benediktsson fotografert i formiddag på hotell-balkongen ut mot Karl Johan.

— Den islandske regjeringens hovedoppgave — kan man si — er å søke å bringe landets økonomi inn i et sunnere spor, og jeg tør si at samarbeidet innen den samlingsregjering som jeg nu leder, er det beste man kan vente, sa Islands statsminister Bjarni Benediktsson i en samtale med Oslopressens representanter i formiddag.

Statsministeren understreket forøvrig at forholdet Danmark — Island er blitt meget bedre i de senere år, og nu er det nesten så godt som man kan ønske seg det. Statsministeren legger til at selvom den store strøm av studenter fra Island fortsatt går til Danmark, vil det på mange områder være naturlig å søke norske lærestoler, hvilket også gjøres i stadig større utstrekning.

Under det korte møte sa statsministeren at man på Island legger stor vekt på øket kulturell forbindelse med Norge. Norsk litteratur er høyt skattet på Island, og meget lest. Den spontane tilslutning det var til fellesreisen til Norge i anledning av avdukingen av statuen over den første islandske landnåmsmann, Ingolfr Arnason i Rivedal, viser islendingenes store interesse for «Islands norske arv» — det emne som statsministeren skal tale over på det store møte i Aulaen søndag.

Motet holdes i Foreningen Nordens og Norsk Islandsk Sambands regi. Generalsekretær Henry M. Bache i «Norden» forteller at de langt fleste ansøkninger til norske høyskolestipendier, som foreningen deler ut, kommer fra Island, og formannen i Norsk Islandsk Samband, dr. philos. Hallvard Magerøy, håper at motet søndag skal danne

opptakten til en sterkt aktivisering av sambandets arbeide i bestrebelsene på å utvikle samhørigheten mellom de to nasjoner.

Statsminister Benediktsson vil i sitt foredrag søndag forsøke å forklare bakgrunnen for de to folks forskjellige utvikling fra noenlunde samme utgangstilling, og vi skulle tro at det er et emne som vil interessere svært mange. I Aulaen vil forøvrig også Islands ambassador i Norge, Haraldur Gudmundsson, tale, sammen med Foreningen Nordens formann, forlagsdirektør Henrik Groth og dr. philos. Hallvard Magerøy.

På forespørsel sa statsminister Benediktsson idag at Island gjerne vil ha flere turister.

— Landets særpreg er en attraksjon, men man må ha større hotellplass, og det arbeides meget ivrig i den sektor på Island nå, sa statsministeren, som også kunne fortelle at det hersker alminnelig tilfredshet på Island over at fiskerigrensetvisten med Storbritannia er løst, og at den danske regjering viste slik imotekommenthet når det gjaldt de meget omtalte håndskrifter.

Ellers fikk journalistene idag høre at Islands fiskerier slo bedre til lær enn ifjor, og at det nu som før er fiskets avkastning som helt og holdent bestemmer Islands økonomi. Forholdet til de få amerikanske soldater som er på Island er det beste, og selv om det er adskillig propaganda mot NATO, er det et sikkert flertall i det islandske folk for NATO.

Utklipp fra:

OSLO
Pol. tendens: Uavh.

22 SEP 1961

Islands statsminister taler i Aulaen søndag:

Stadig sterkere samband mellom Island og Norge

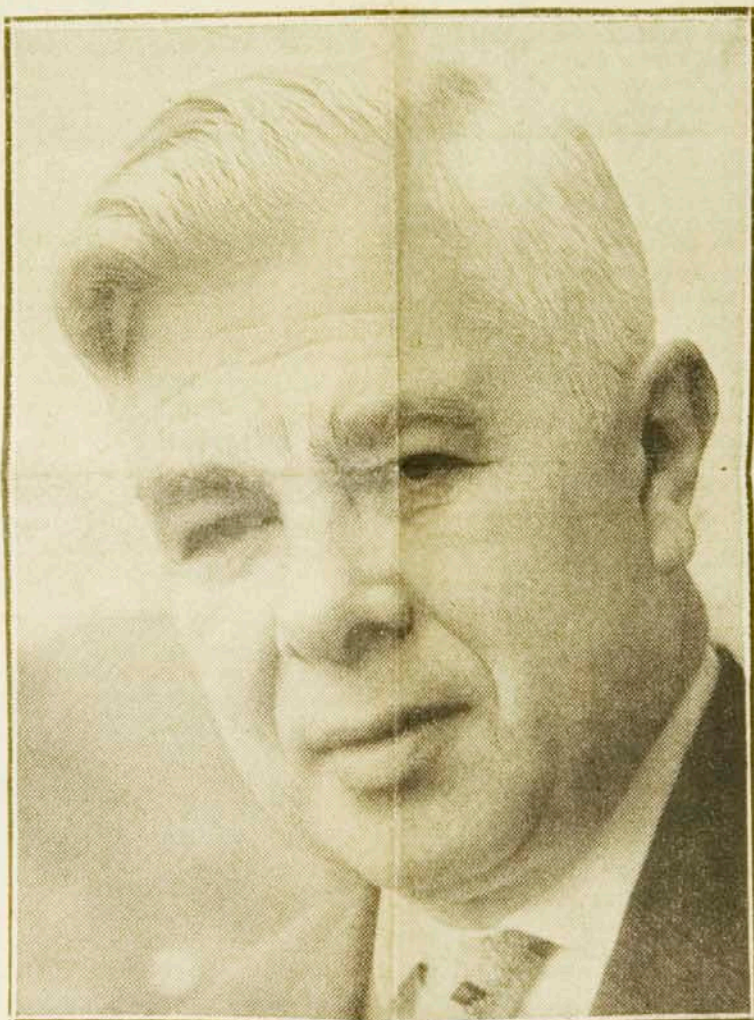
Ofta blir vi minnet om og tenker på vårt frendefolk i vest, islendene, som vi er så sterkt knyttet til i felles tradisjon og på grunn av levekårene som på mange måter arter seg likt i Island og i store deler av Norge. Førstkommende søndag får vi en enestående anledning til å utvide vårt kjennskap til Island og islendene. Da holder Islands statsminister, Bjarni Benediktsson, foredrag på et møte som Foreningen Norden og Norsk-Islandsk Samband arrangerer i Aulaen om «Islands norske arv».

Statsminister Benediktsson kommer fra Rivedal i Sunnfjord, der han på sitt lands vegne overrakt statuen av den første landnåmsmannen, Ingolfur Arnasson, til det norske folk. Gaven er et symbol på Islands historiske samhörighet med Norge og på islendenes oppriktige følelser overfor nordmennene, sa statsministeren i en pressekonferanse i formiddag.

Han uttalte sin glede over at forbindelsene mellom Island og Norge stadig blir hyppigere og sterkere. Bl. a. skyldes det bedre kommunikasjoner, flyforbindelsene som har betydd så mye og, i løpet av den nærmeste fremtid, bedre telefon. Det skal legges en ny kabel.

Etter atskillelsen fra Danmark, er Islands forhold til vår nabo i sør blitt det aller beste, men også her i Norge kan vi glede oss over bl. a. bedre kulturell kontakt med Island. Ikke minst betyr det at Islandsk ungdom i større utstrekning enn tidligere søker høyere utdanning i Norge, det gjelder bl. a. ingeniører, meteorologer og fiskerikspetter.

På notet søndag blir det også tale av Islands ambassadør, Haraldur Gudmundsson og orlen

Statsminister Bjarni Benediktsson fotografert av VG i formiddag.

om planer for utvidet norsk-Islandsk samarbeid av formannen i

Henrik Groth og formannen i Norsk Islandsk Samband, doktor philos. Hallvard Magerøy.

Utklipp fra:

Dagbladet

OSLO

Pol. tendens: Uavh. Venstre
(se forøvrig baksiden)

22 SEP. 1961

Bedre telefon- forbindelse med Norge

Lover Islands statsminister

Takk til Braathen og Loftleidir

Statsminister Bjarni Benediktson fotografert av Dagbladet på Hotel Nobel i formiddag.

Den islandske statsminister, Bjarni Benediktson, er i Oslo for å holde foredrag om den norske arven og møte pressen i formiddag. Han svarte på en vrimmel av spørsmål, men ganske kort kan vi si at han lovet bedre telefonforbindelse mellom våre to land, forholdet mellom Danmark og Island er blitt langt hjerteligere etter atskillelsen, fisket har vært ganske bra siste sesong, regjeringen har sittet i to år og bortsett fra en kraftig streik siste sommer har det vært arbeidsro. Lønningene er steget med 13-14 prosent og det har ført med seg en del bekymringer, men statsministeren håper at man skal kunne ri av stormen.

Det vil bli lagt mye arbeid på å få flere turister til Island, som har en del attraksjoner intet annet land har maken til. En takk sendte statsministeren til Braathens SAFE og Loftleidir som har overretholdt en flyforbindelse utenverdenen som har vært verdifull.

Utklipp fra:
MORGENPOSTEN
OSLO
Upolitisk
(Se baksiden!)

9. SEP. 1961

Islandstelefonen blir snart bedre

Statsminister Benediktsson
er i Oslo på good-willbesøk

Statsminister Bjarni Benediktsson.

— Det er sagt så mange ganger før at folkene i Norge og på Island er vokset frem av samme rot og, at vi har en felles arv som knytter oss sammen. Men dette er ikke bare slikt vi sier i festtaler. Det er også et gledelig faktum, og vi ser stadig gode og nye resultater av det naturlige samarbeidet mellom våre to land, sier den nye islandske statsministeren, Bjarni Benediktsson som nå er i Oslo. Søndag skal han tale ved en større Islandsk-Norsk tilstelning i Aulæen om «Islands norske arv».

I samtalen med Morgenposten understreker statsminister Benediktsson at de politiske forholdene på Island nå synes mer stabile enn på lenge. Man gleder seg også over at feidene både med England om fiskerigrensene og med Danmark om de såkalte «kildeskriftene», er bragt lykkelig og vel i havn. Statsministeren uttrykte også stor tilfredshet over den betydningen som samarbeidet med Norge har hatt når det gjelder flytrafikken. Trafikken øker fortsatt.

Tidligere var det praktisk talt bare til Danmark de islandske ungdommene dro for å skaffe seg videregående utdanning. Men etterhvert blir det flere som foretrekker høyskoler, universiteter og forskjellige spesialskoler i Norge. Statsministeren peker i den forbindelse på at forholdene på Island jo er langt mer «på linje» med Norge enn med Danmark. «Men jeg er glad for å kunne understreke sterkt det meget gode

samarbeidet med Danmark — trolig bedre enn noengang tidligere — og dette blir stadig bedre».

Statsminister Benediktsson forteller også at det arbeides bevisst for at Island skal kunne ta mot flere turister. Men dette betinger sterk utbygging av veinettet og hotellene. Sesongen er kort på Island og reisen lang, men dette utelukker ikke at landets egenart sikkert kommer til å trekke stadig flere interesserte turister til Island.

Det leses og skrives fremdeles mange bøker på Island. Islendingene er vel de mest litteraturhungrige og skapende folk i Europa. Teaterlivet blomstrer, og radioen når inn i praktisk talt alle hjem. Fjernsynet er kommet til Island, men bare for ganske få utenfor den amerikanske basen. Islendingene ønsker ikke at amerikanernes fjernsyn skal få ytterligere spredning i landet da dette naturligvis ville bety en meget sterk og tildels ensidig påvirkning ikke minst av landets egenartede kultur. Og de mange fjellene gjør det idag ytterst vanskelig å bygge ut det nasjonale fjernsynet. Det varer derfor sikkert en del år før Island får sitt eget fjernsyn.

Statsminister Benediktsson forteller at det i gangse nær fremtid vil bli langt bedre telefonforbindelse mellom Island og Norge. Det skal strekkes en egen kabel og ikke minst på Island ser man med forventning frem til dagen da vi også over telefonen kan komme på enda bedre talefot med hverandre.

Utklipp fra:

Arbeiderbladet

Pol. tendens: Det norske

Arbeiderparti

(Se baksiden!)

23. SEP. 1961

Stadig flere islendinger til Norge for å studere

Det norsk-islandske samarbeid er meget godt, og islendingenes interesse for Norge er varm og levende, sa Islands statsminister Bjarni Benediktsson på en pressekonferanse i Oslo i går. Statsministeren nevnte at stadig flere islandske studenter nå reiser til Norge for å studere, selv om storparten reiser til København.

Statsminister Benediktsson kommer til Oslo etter en høytidelighet i Rivedal i Sunnfjord, der han på Islands vegne overrakte statuen av den første landnåmsmann Ingolfur Arnarson til det norske folk. Her i Oslo skal han holde foredrag i Universitetets aula søndag kveld over emnet «Islands norske arv».

Statsminister Bjarni Benediktsson fortalte at norsk litteratur er meget utvredt i Island. Det gjelder også moderne litteratur og den leses svært meget på originalspråket.

Om den politiske situasjon i Island sa statsministeren at regjeringssamarbeidet mellom selvstendighetspartiet og sosialdemokratene er meget godt, kanskje det beste som har vært på mange år. Han anså fiskeritvisten med Storbritannia for å være ute av verden for godt og at den hadde fått en god løsning som begge land er vel tjent med.

Statsminister Benediktsson taler flytende norsk.

Utklipp fra:

Morgenbladet

OSLO

Pol. tendens:
Uavh. Konserv.

(Se baksiden!)

23. SEP 1961

Islands statsminister i Oslo:

NATO-politikken har sterk posisjon

— Det er mitt avgjorte inntrykk at den altoverveiende majoritet av det islandske folk står bak vårt samarbeide med den vestlige verden i NATO, sa Islands statsminister, Bjarni Benediktsson til Morgenbladet igår.

— Slik er det til tross for at der drives adskillig agitasjon mot NATO fra spesielle kretser, sa statsministeren, som imidlertid understreket at han kanskje ikke er dens mest objektive iakttagere, eftersom han har vært tilhenger av NATO helt fra første stund.

Statsminister Benediktsson, som er kommet til Oslo for å tale på et stort møte i Aulaen søndag kveld, mottok igår Oslo-pressen og svarte beredvillig på spørsmål av enhver art angående sitt land.

KOMMUNISTENE

Om kommunistpartiets relativt sterke stilling på Island sa statsministeren at det ikke er lett å si eksakt hva som er årsaken til den. Men i stor grad henger det nok sammen med at partiet har hatt og fremdeles har sterke ledere, som har formådd å komme i kontakt med befolkningen og formidle sine idéer videre.

— Dessuten er det nok mange som resonnerer slik: Hvorfor skal vi være så skeptiske overfor russerne — det er jo amerikanerne som er her:

På den annen side ønsket statsminister Benediktsson å understreke at påstandene om at der skal herske et dårlig forhold mellom den islandske befolkning og de amerikanske soldater som er stasjonert i landet, savner grunnlag.

Statsminister Benediktsson tilhører Islands største parti, det konservative Selvstendighetspartiet, som har regjeringmakten i koalisjon med sosialdemokratene.

På spørsmål om han anser den politiske situasjon på Island for å være stabil, svarte statsministeren at man iallfall har et utmerket samarbeide mellom de to regjeringspartier, og han lot ikke til å tro at der vil inntreffe særlige endringer i den partipolitiske situasjon i landet med det første.

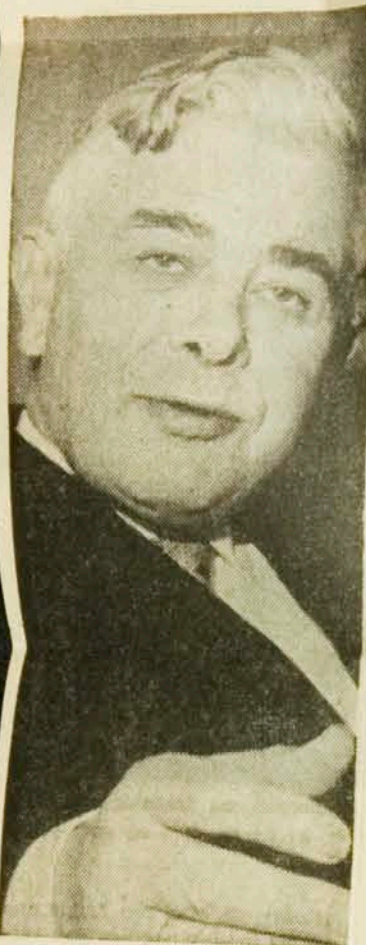
NORSK LITTERATUR

Statsministeren fortalte at norsk litteratur er meget populær på Island — både klassisk og moderne, men relativt lite leses på originalsproget.

Om forholdet til Danmark sa han at det nu er langt bedre enn det var før løsrivelsen. Dansk er fremdeles obligatorisk fag i den islandske skole, og barna begynner å lære det allerede i tolvårsalderen. Senere lærer man engelsk, og for mange islendinger faller det lettere å tale engelsk enn å snakke skandinavisk, mens det omvendte gjerne er tilfelle når det gjelder det skriftlige. Selv snakker statsminister Benediktsson et utmerket dansk-norsk med islandsk aksent.

Statsminister Benediktsson fremholdt ellers bl. a. at Island nu anser fiskeritvisten med Storbritannia for å være lykkelig ute av verden.

— Vi har funnet frem til en god løsning, hvor begge parter har vist måtehold, sa statsministeren.

Statsminister Bjarni Benediktsson:
— Vi har et godt regjeringssamarbeide med sosialdemokratene.

Utklipp fra:

NATIONEN
OSLO

Pol. tendens: Senterp.

(Se baksiden I)

25. SEP. 1964

„VI HÅPER AT VI ALDRI MISTER VÅR NORSKE ARV”

Sterk hyllest til Norge på „Islandsaften” i Aulaen

— Den arven som våre forfedre tok med seg fra Norge for 1100 år siden, har vi prøvd å ta vare på så langt vi har vært i stand til det. Vi håper at vi aldri må miste vårt gamle språk, og heller ikke den utholdenhet, kraft og selvstendighetstrang som våre norske forfedre etterlot hos oss. Disse egenskapene har båret det islandske folk gjennom utallige vanskeligheter, og har på ny skaffet det plass blant de selvstendige folk, sa Islands statsminister Bjarni Benediktsson i en tale på en „Islandsaften” som Foreningen Norden arrangerte i Universitetets Aula i går.

Statsminister Benediktsson pekte på at ennå i dag har Norges eksempel uyrderlig betydning for islendingene. Norges tilslutning til Atlanterhavspakten hadde avgjørende virkning i Island. På samme måte

kan det gå når det gjelder den store økonomiske sammenslutning som nå forberedes. Det er likevel klart at vanskelighetene som knytter seg til et fritt arbeidsmarked og til retten for utlendinger til grunnleggelse og drift av næringsforetagender, blir større jo mindre samfunnet er, og jo mindre landet er utnyttet. Men faren ved å stå isolert er kan hende enda større. Her står både Norge og Island overfor et meget vanskelig valg, og islendingene har derfor stor interesse av å rådføre seg inngående med nordmennene om løsninger av disse problemer. Slik samråding er ikke noe nytt, sa statsministeren og pekte på at de norske myndigheter i de senere år stadig har hjulpet islendingene med råd og spesialister. For tiden arbeider noen norske spesialister, som er blitt overlagt Island av den norske regjering, på å planlegge de nærmeste års økonomiske tiltak etter norsk forbilde.

Den islandske statsminister viste til at siden 1940 har islendingene måttet ta mange bestemmelser i ømtålelige utenrikspolitiske spørsmål, og han nevnte i denne forbindelse medlemskapet i NATO, forsvarsavtalen med USA og deltagelse i mange slags økonomisk samarbeid. Mye av dette er blitt til store strids-spørsmål for islendingene, — naturligvis for hvis det ikke det var, ville det være vitne om en uselvstendig holdning som er oss fullstendig fremmed. Folkets egen ansvarelsfølelse har ledet det til de riktige avgjørelser og gjort det mulig for det på grunnlag av sin suverenitet å inn ta sin stilling og velge sitt standpunkt.

Island er et så lite samfunn at det ikke har evnen til å forsvare seg selv, sa statsminister Benediktsson. Noen hevdet at vi burde erklære fullstendig nøytralitet og la landet være uforsvart. Man hører også andre stemmer som hevder at vi burde ta del i landets forsvar. Selv om dette siste ville gjøre liten forskjell, ville det ha en viss symbolsk verdi ikke bare i andres øyne, men det ville også styrke det islandske folks selvrespekt.

Ennå har ikke det islandske folk sett seg i stand til å yte noe større bidrag enn å tillate andre å verge landet. Det er strid om dette, men flertallet av det islandske folk vet at det ikke lever alene i verden og at det må ta del i de internasjonale sammenslutninger som nåtiden krever, sa statsministeren.

UNDERVISNING I MODERNE ISLANDSK I DE HØYERE SKOLER I NORGE

Kirkedepartementet har gitt en foreløbig godkjenning for at det i de høyere skoler i Norge kan gis

undervisning i moderne islandsk språk, opplyste formannen i Foreningen Norden, forlagsdirektør Henrik Groth, i sin velkomsttale på Foreningen Nordens „Islandsaften”. Etter at Foreningen Norden 20. juni i år hadde foreslått dette overfor Kirke- og undervisningsdepartementet, ble saken forelagt Undervisningsrådet som gav planen sin anbefaling og departementet gav godkjenning.

Norden-formannen opplyste videre at planene om et nordisk institutt i Reykjavik er kommet et godt skritt videre, og han sa at han hadde godt håp om at planene ville bli realisert. Instituttet er beregnet å koste omkring 4 mill. norske kroner.

I det hele tatt, sa direktør Groth, lysner det for samarbeidet mellom Island og Norge. Han pekte på at så altfor få nordmenn har besøkt Island, men de av oss som har vært der, har fått med oss overveldende inntrykk. Vi har fått en spontan følelse av samhørighet, og vi nordmenn har fått følelsen av å ha møtt vårt bedre jeg i Island.

Den islandske ambassadør i Norge, Haraldur Gudmundsson, pekte på de mange gode tegn på det økte vennskap og samarbeid mellom de to land. Han sa at tidligere tok vi dette vennskap nærmest som en selvfølge, men vi har etter hvert innsett at det må arbeides målbevisst for å utvikle det videre.

Utklipp fra:

Bergens Tidende

Pol. tendens:
 Venstre

(Se baksiden!)

25 SEP 1961

Norgesvalg har stor betydning for Island

— Den arven som våre forfedre tok med seg fra Norge for 1100 år siden, har vi prøvd å ta vare på så langt vi har vært i stand til det. Vi håper at vi aldri må miste vårt gamle språk, og heller ikke den utholdenhet, kraft og selvstendighetstrang som våre norske forfedre etterlot hos oss. Disse egenskapene har båret det islandske folk gjennom utallige vanskeligheter, og har på ny skaffet det plass blant de selvstendige folk, så Islands statsminister Bjarni Benediktsson i en tale på en «Islandsaften» som foreningen Norden arrangererte i Universitetets aula i Oslo søndag kveld.

Statsminister Benediktsson pekte på at enna i dag har Norges eksempel uvurderlig betydning for islendingene. Norges tilslutning til Atlanterhavspakten hadde avgjørende virkning i Is-

land. På samme måte kan det gå når det gjelder den store økonomiske sammenslutning som nå forberedes. Det er likevel klart at vanskelighetene som knytter seg til et fritt arbeidsmarked og til retten for utlendinger til grunnleggelse og drift av næringsforetagende, blir større jo mindre samfunnet er, og jo mindre landet er utnyttet. Men faren ved å stå isolert er kan hende enda større. Her står både Norge og Island overfor et meget vanskelig valg, og islendingene har derfor stor interesse av å rådføre seg inngående med nordmennene om løsningen av disse problemer. Slik samråding er ikke noe nytt, så statsministeren og pekte på at de norske myndigheter i de senere år stadig har hjulpet islendingene med råd og spesialister. For tiden arbeider noen norske spesialister, som er blitt overlatt Island av den norske regjering, på å planlegge de nærmeste års økonomiske tiltak etter norsk forbilde.

Den islandske statsminister viste til at siden 1940 har islendingene måttet ta mange bestemmelser i omtålige utenrikspolitiske spørsmål, og han nevnte i denne forbindelse medlemskapet i NATO, forsvarsavtalen med De forente stater og deltakelse i mange slags økonomisk samarbeid. Mye av dette er blitt til store stridsspørsmål for islendingen. — naturligvis, for hvis det ikke det var, ville det bære vitne om en uselvstendig holdning som er oss fullstendig fremmed. Folkets egen ansvarsfølelse har ledet det til de riktige avgjørelser og gjort det mulig for det på grunnlag av sin suverenitet å innta sin stilling og velge sitt standpunkt.

BYRÅ FOR AVISUTKLIPP
O. SLOTTSGT. 8 — OSLO
TLF. 42 04 25 - 42 50 22

Nordlands Avis
Hemnesberget, Venstre

Norges Bondeblad, Oslo

Norges Kvinder, Oslo

Norsk Lysingsblad, Oslo

Norsk Tidend, Oslo

↳ Nytt fra Norge, Oslo
Upol.

27. SEP. 1961

Vi tar godt vare på arven fra Norge, sa Islands statsminister pa Oslo-møte

Den arven som våre forfedre tok med seg fra Norge for 1100 år siden har vi prøvd å ta vare på så langt vi har vært i stand til det, uttalte Islands statsminister Bjarni Benediktsson på en Islandsaften som foreningen Norden arrangerte i Oslo søndag. Vi islendinger håper, vi aldri må miste vårt gamle språk, og heller ikke den utholdenhet, kraft og selvstendighetstrang som våre norske forfedre etterlot hos oss. Disse egenskaper har båret det islandske folk gjennom uttallige vanskeligheter og har på ny skaffet det plass blant de selvstendige folk, sa den islandske statsminister.

Han pekte på at ennå i dag har Norges eksempel uvurderlig betydning for islendingene. Norges tilslutning til Atlanterhavspakten hadde avgjørende virkning i Island.

Island er et så lite samfunn at det ikke har evnen til å forsvare seg selv, sa statsministeren. Island har siden 1940 måttet ta avgjørelsen i mange

omtålelige utenrikske spørsmål. Faren ved å stå isolert er stor. Her står både Norge og Island overfor et vanskelig valg, og islendingene har derfor stor interesse av å rådføre seg med nordmennene om løsningen av disse problemene, sa den islandske statsminister i Oslo.

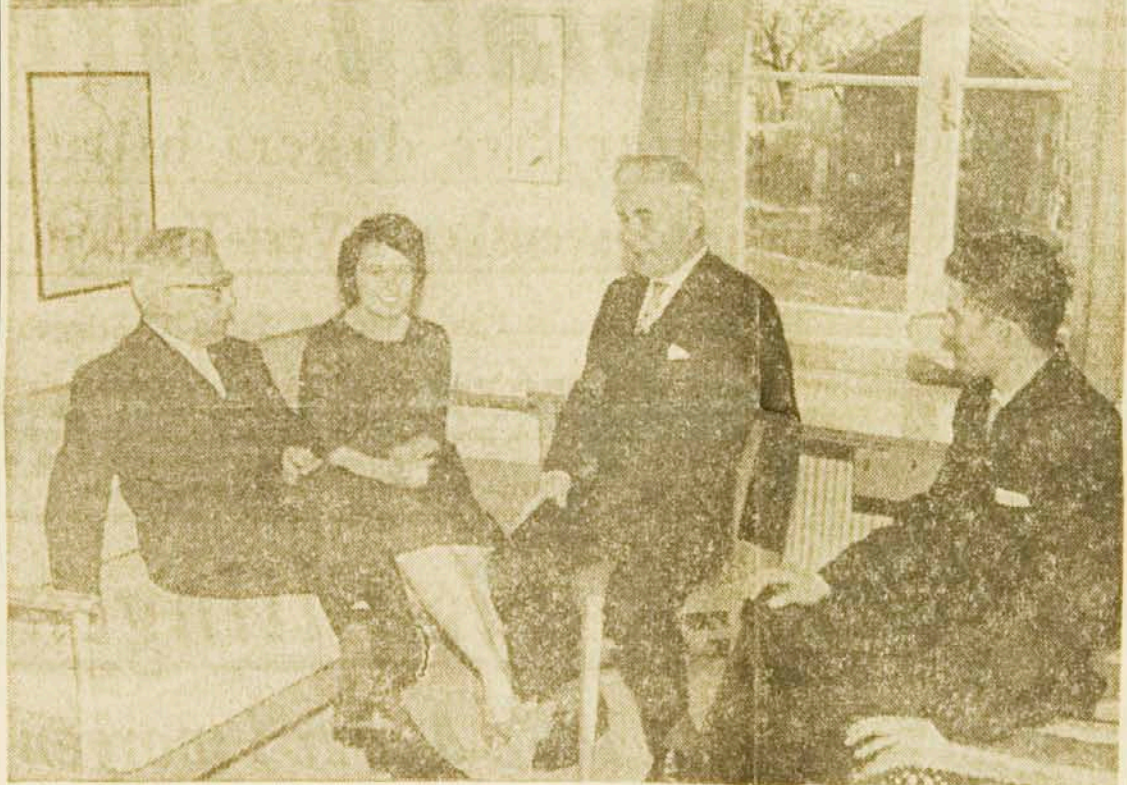
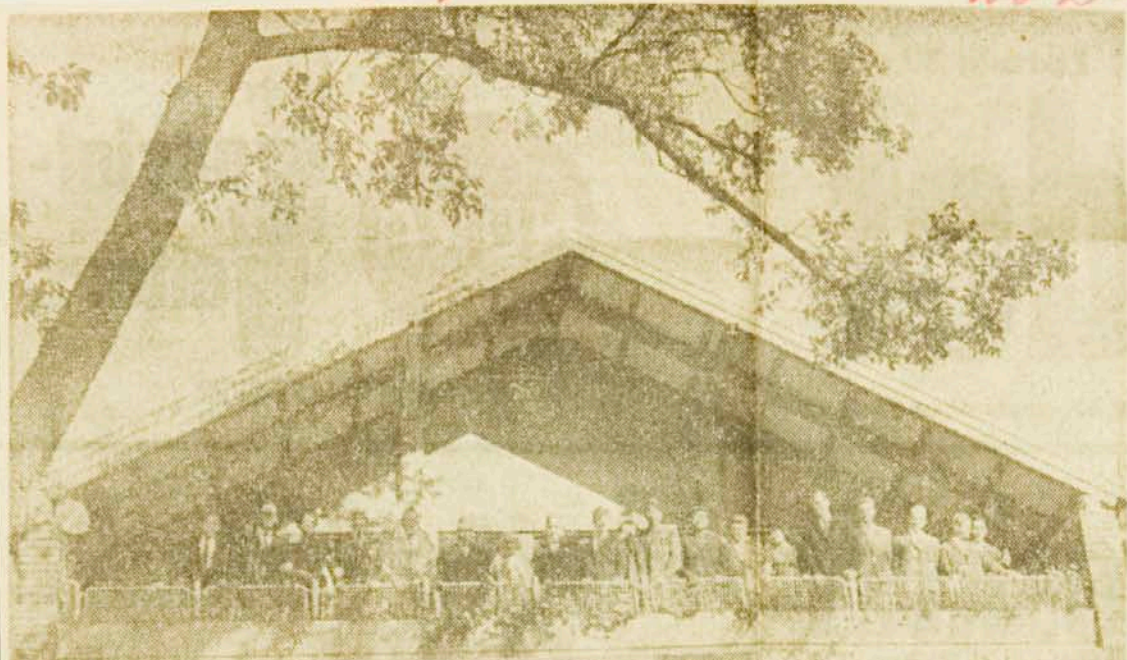
Utklipp fra:

Dagbladet

OSLO

Pol. tendens: Uavh. Venstre
(se forevrig baksiden)

27 SEP. 1961

ISLANDSK STATS BESØK PÅ SOGN IV

I går var den islandske statsministeren, Bjarni Benediktsson, på studentbesøk. Han uttrykte ønske med en gang han kom til byen om å få gå på besøk til den islandske studentkolonien på Sogn IV — hvor de har sine hybler og en felles dagligstue møblert med islandske møbler og isbjørnskinn. Den islandske ambassadøren, Haraldur Gudmundsson var også med på besøket.

Den islandske studentkolonien teller 15, noen studerer meteorologi, noen studerer veterinærmedisin og noen studerer språk, i det hele tatt fag som ikke det islandske universitet underviser i. På bildene ovenfor ser vi hele den islandske kolonien sammen med de to gjestene på balkongen utenfor den islandske dagligstuen på Sogn IV, og på det andre bildet ser vi fra venstre

den islandske ambassadøren i Norge, Sigríður Gudmundsdóttir, den islandske statsministeren og hans sønn, på besøk hos studentekteparet Sigríður og Jon Thor Haraldsson.

Bjarni Benediktsson var meget fornøyd med besøket og syntes de islandske studentene hadde det meget bra i Oslo. Han reiser tilbake til Island i dag.

Utklipp fra:

Sunnmørsposten

Aalesunds Dagblad

Politisk tendens:
Venstre

(Se baksiden!)

22. SEP. 1961

Arnarson-monumentet

Frå den høgtidlege innviinga
Rivedal måndag av monumen-
tet over landnåmsmannen Ing-
olfur Arnarson. Mykje folk var
samla rundt det store og vakre
monumentet, mellom dei 150 is-
lendingar og fremst mellom dei
var Islands nye statsminister —
Bjarni Benediktsson (nedst
venstre). Ved sida av d
landske statsministeren
statsråd Jens Haugland. og

Firdaposten, Florø Arb.p.
Firda Tidend, Sandane Senterp.
Fiskaren, Bergen
Fjordabladet, Nordfjordeld. Venstre
Fjordingen, Stryn Høire
Flekkefjordsposten Høire

22 SEP. 1964

Vi er komne hit på pilgrimsferd, sa Islands statsminister i Rivedal

Elles var det tale av fylkesmann Schei, justisminister
Haugland, ordførar Hovland o. fl.

Avdukinga av Ingolfr Arnarson-statuen i Rivedal til minne om den første landnåmsmannen på Island som reiste frå Rivedal for snart 1100 år sidan, vart eit hjarteleg møte mellom islendingar og nordmenn. Med «Hekla» kom kring 150 islendingar, og jamvel om avdukingdagen var måndag i staden for søndag, var framnotet imponerande stort av nordmenn. Over 2000 menneske var samla, gissar ein på. Veret var noko grått, men det heldt seg opplett heile tida medan avdukinga stod på.

M/S «Sunnfjord» gjekk frå Bergen kl. 2.00 måndags natt og la til kaien i Askvoll i 8-9 tida måndags morgon. Med ombord var justisminister Haugland, den islandske ambassadøren i Noreg, representantar for pressa og ei rad kjende norske islandsvener frå ymse kantar av landet, medlemmer av fylkesutvalet i Sogn og Fjordane med fylkesmann Schei i brodden.

«Sunnfjord» gjekk til møtes med «Hekla» ved Askvoll. Begge båtane kom så tilbake til Holmedal i 12-tida der det vart gjeve salut. Skuleborna i Holmedal var møtt fram på kaien med norske flagg. Dei song fedrelandssongen vår. Ein islending tala og takka, og dei islandske autoritetane gjekk på land, helsa på borna og samtala med dei.

Bussar førde så folka dei 5 km. opp til Rivedal. Ein bronsekopi av den islandske bilethoggaren Einar Jonsons store Ingolfr-monument er reist på ein sokkel i norsk labradorstein.

Sokkelen har bilethoggar Ståle Kyllingstad vore meister for. Sokkelen har til innskrift: «Ingolfr Arnarson frå Dalsfirdi, fyrstur landnåmsmandur á Islandi. Gjof frá islendingum. Vin einum skal madr vinr vera».

Fylkesmann N. Schei heldt velkomsttalen. Han streka under at dette var mest som vi tok mot våre eigne som lenge hadde vore heimanfrå på utferd langt borte. Islendingane er våre skyldfolk runne av vår rot. Det var dei mest sjølvrådige som reiste over havet for meir enn tusen år sidan. Eit nytt folk vart til som seinare hadde utflyttarsaknet i seg og som heldt ei kjær og sterk hand om den norske arven. Dei islandske sogeforteljarane og skaldane gjorde levande det som vart forlate. Vi i Noreg har fylgt og fylgjer det islandske folket med levande interesse i deira dugande arbeid for å skape eit moderne samfunn på sagaøya. Island vert i framtida den fremste utposten mot vest til vern for den nordiske kulturen og vidare utbygging av den.

Den islandske statsminister Bjarne Benediktsson heldt så avdukingstala. Han nemnde m.a. at Ingolfr Arnarson og hans menn var dei første landnåmsmenn som

de islendingar attar frå dei. Statsministeren greidde deretter ut om det saga fortel om dette og sa at i dag leikar borna i Reykjavik på same stad der Ingolfr sine born leika.

Vi er komne hit som representantar for det islandske folket, sa statsministeren. Det islandske Alltinget vedtok å reise ein kopi av Einar Jonssons Arnarson-monument her i Rivedal. Slektskap og venskapsband bind det norske og islandske folket saman og denne statuen skal vere eit symbol på ubryteleg venskap mellom våre to folk.

Justisminister Jens Haugland takka Island frå den norske regjeringa. I mange hundre år har islendingar og nordmenn dyrka sin kultur på kvar side av eit stort hav. Islendingane heldt oppe sitt gamle språk og verdet av det skjonar vi fullt ut, vi som har fått stilen og språket vårt blanda med import. Den nasjonale rettsstaten islendingane har bygt opp imponerar oss også. Eg var på Island i fjor sommar, og eg kjende meg som ein pilgrim. Så underleg var det å stå på Lovberget, sa han.

I dag møtest vi her som var barndoms- og ungdomsheimen til Ingolfr Arnarson. Vaksneåra hans var i Island. Minnet om det historiske vågemodet hans vil leva. Eit landskap som dette må skape menn og menneske av ein serleg kvalitet. Og i Håvamål heiter det: «Eitt veit eg som aldri døyr: Domen om dautmanns død».

Frå det norske riksstyret takkar eg for gåva, og for ferda som gode islendingar tok over havet, gjennom hauststormane, frå øya si og hit. Og eg sender ei takk

til den islandske statsministeren som opptaket hans har gjort. Det er reist her. Ingolfr Arnarson er komen heim, og eg vil gjerne ha vurdslinga av monumentet. Eg vil til Fjaler herad, sa statsråd Haugland.

Ordførar Aksel Hovland sa i sin tale at Fjaler var djupt takksame for den store ære islendingane hadde synt kommunen ved å reise denne statuen. Fjaler skal ta vel vare på dette nasjonale merket som bind oss saman med venskapsband.

Etterpå tala fru Audur Auduns som er ordførar i Reykjavik — Ingolfr's by. Sterke band knyter Reykjavik til dette landet og dette folket, sa ho.

Lærer Ola Sørebo takka frå bygdefolket for den fine statuen og for at dei ville plasere den i Rivedal.

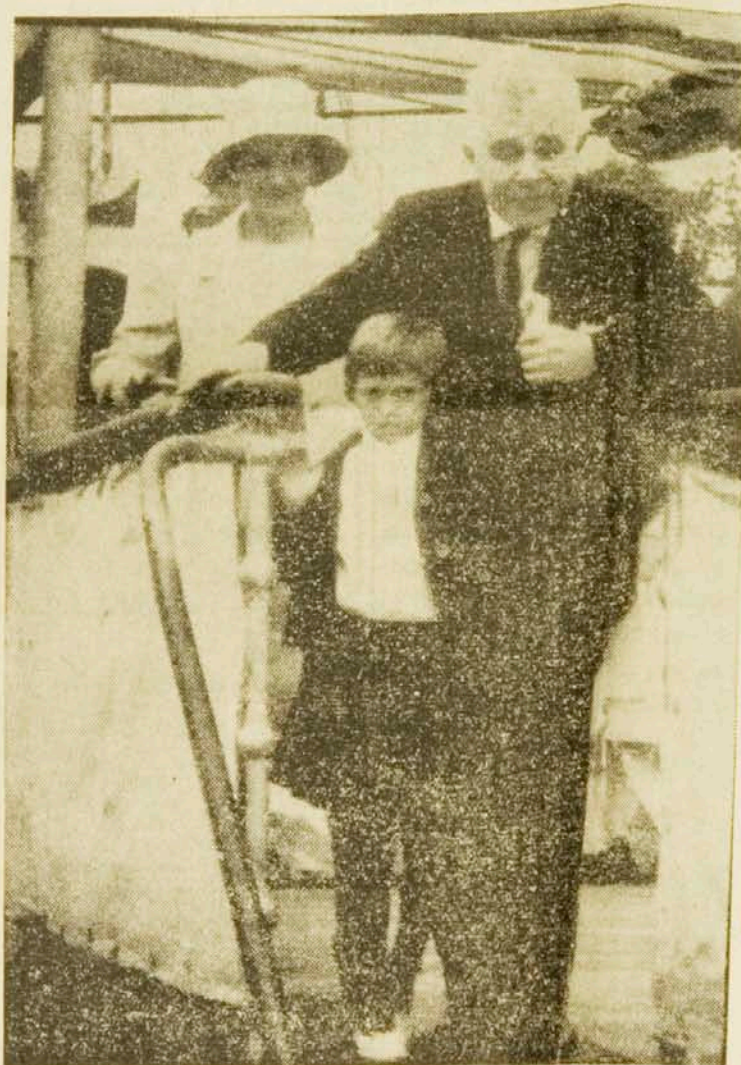
Til slutt takka fylkesmann Schei. Seinare var det mottaking ombord i «Hekla» og om kvelden gav den norske regjeringa middag ombord i «Sunnfjord».

en

1. årgang Løssalg 50 øre 1

SE PÅ KVALITET-SE PÅ VIKENMØBLER
DE MODERNE SPISESTUER I TEAK OG MAHOJNI

RUSSERNES bombe nr. 14 sprang i går

WASHINGTON, 20. (NTB-Reuter): Sovjetsamveldet gjennomførte en ny kjernefysisk prøve i atmosfæren onsdag morgen, opplyser den amerikanske atomenergikommisjonen.

Prøven var den fjortende i rekken av sovjetiske prøver som atomenergikommisjonen har registrert.

I en offisiell erklæring i Washington heter det at prøven var i Megatonklassen — tilsvarende en million tonn TNT.

* Statsminister Bjarni Benediktsson fotografert ombord i «Hekla» da skipet møtte nordmennene utanfor Holmedal no mandag. Ved sida står fruva hans, og framføre statsministeren ei dottir deira.

Sammarknadsproblem i Norden XI:

Island har ikkje gjort noko val om sammarknaden

Endå vanskelegare for Island enn for Noreg å taka avgjerd, segjer statsminister Benediktsson

Utklipp fra:

Programbladet
Oslo

17/9 - 23/9

Over 10 meter høy er Arnarson-bautaen — ei gave frå Island til Fjaler kommune.

Gåve frå ISLAND

Bautaen over den første landnåmsmannen til Island, Ingolfr Arnarson, blir avduka på Rivedal i Fjaler søndag av den islandske justisministeren Bjarni Benediktsson. Justisminister Jens Haugland tek imot den storfelde islandske gåva på vegner av det norske riksstyret og gjev ho vidare til ordføraren i Fjaler.

Eit fylgje på over 150 islendingar kjem til Rivedal med islandsbåten «Hekla» for å vera med på høgtida på fødestaden til første nordmannen som sette bu på vulkanøya i vest. Reportasjen frå høgtida kjem kl. 17.20.

BYRÅET FOR AVISUTKLIPP
Ø. SLOTTSGT. 8 — OSLO
TELF. 42 04 25 — 42 50 22

Utklipp fra:

NATIONEN

OSLO

Pol. tendens: Senterp.

(Se baksiden!)

22. 9. 61

Sterkere forbindelse mellom Norge og Island

Islands norske arv blir temaet for et foredrag som den islandske statsminister Bjarni Benediktsson skal holde i Universitetets Aula i Oslo søndag kveld.

Benediktsson er kommet til Oslo fra festlighetene i Rivedal i Sunnfjord, der han på Islands vegne overrakte statuen av den første landsnåmsmann Ingolf Arnarson til det norske folk.

Møtet i Oslo er kommet i stand på initiativ av Norsk-Islandsk Samband i samarbeid med Foreningen Norden.

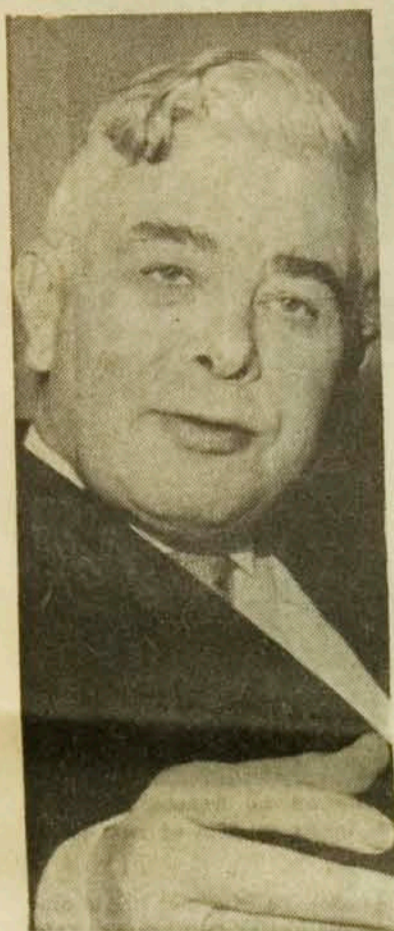
På en pressekonferanse i Oslo i går formiddag kom Benediktsson inn på de kulturelle forbindelser mellom Norge og Island, og opplyste blant annet at det leses svært meget norsk litteratur, både klassisk og moderne, i Island.

Det er tradisjon at islandske studenter i første rekke reiser til Danmark hvis de skal studere i utlandet, men i de senere år har også et økende antall reist til Norge, både til Universitetet i Oslo og til høyskolen i Trondheim. Landbrukshøgskolen på Ås og til Universitetet i Bergen, sa Benediktsson.

Benediktsson, som taler flytende norsk, representerer selvstendighetspartiet i Island. Han har vært en sentral skikkelse i islandsk politikk og samfunnsliv de siste 25 år. Han har sittet i de fleste islandske regjeringer etter krigen. Han var lenge utenriksminister, og da han 14. september overtok statsministerembetet under statsminister Thors sykefravær, var han justisminister.

Islands statsminister i Oslo:

NATO-politikken har sterk posisjon

Statsminister Bjarni Benediktsson: — Vi har et godt regjeringssamarbeide med sosialdemokratene.

— Det er mitt avgjorte inntrykk at den altoverveiende majoritet av det islandske folk står bak vårt samarbeide med den vestlige verden i NATO, sa Islands statsminister, Bjarni Benediktsson til Morgenbladet igår.

— Slik er det til tross for at der drives adskillig agitasjon mot NATO fra spesielle kretser, sa statsministeren, som imidlertid understreket at han kanskje ikke er dens mest objektive iakttagere, eftersom han har vært tilhenger av NATO helt fra første stund.

Statsminister Benediktsson, som er kommet til Oslo for å tale på et stort møte i Aulaen søndag kveld, mottok igår Oslo-pressen og svarte beredvillig på spørsmål av enhver art angående sitt land.

KOMMUNISTENE

Om kommunistpartiets relativt sterke stilling på Island sa statsministeren at det ikke er lett å si eksakt hva som er årsaken til den. Men i stor grad henger det nok sammen med at partiet har hatt og fremdeles har sterke ledere, som har formådd å komme i kontakt med befolkningen og formidle sine ideer videre.

— Dessuten er det nok mange som resonnerer slik: Hvorfor skal vi være så skeptiske overfor russerne — det er jo amerikanerne som er her:

På den annen side ønsket statsminister Benediktsson å understreke at påstandene om at der skal herske et dårlig forhold mellom den islandske befolkning og de amerikanske soldater som er stasjonert i landet, savner grunnlag.

Statsminister Benediktsson tilhører Islands største parti, det konservative Selvstendighetspartiet, som har regjeringmakten i koalisjon med sosialdemokratene.

På spørsmål om han anser den politiske situasjon på Island for å være stabil, svarte statsministeren at man iallfall har et utmerket samarbeide mellom de to regjeringspartier, og han lot ikke til å tro at der vil inntreffe særlige endringer i den partipolitiske situasjon i landet med det første.

NORSK LITTERATUR

Statsministeren fortalte at norsk litteratur er meget populær på Island — både klassisk og moderne, men relativt lite leses på originalsproget.

Om forholdet til Danmark sa han at det nu er langt bedre enn det var før løsrivelsen. Dansk er fremdeles obligatorisk fag i den islandske skole, og barna begynner å lære det allerede i tolvårsalderen. Senere lærer man engelsk, og for mange islendinger faller det lettere å tale engelsk enn å snakke skandinavisk, mens det omvendte gjerne er tilfelle når det gjelder det skriftlige. Selv snakker statsminister Benediktsson et utmerket dansk-norsk med islandske aksent.

Statsminister Benediktsson fremholdt ellers bl. a. at Island nu anser fiskeritvisten med Storbritannia for å være lykkelig ute av verden.

— Vi har funnet frem til en god løsning, hvor begge parter har vist måtehold, sa statsministeren.

Diplomatiet

USA's sendemann, ambassadør Clifton R. Wharton, vil være fraværende fra Oslo inntil videre. I hans fravær blir ambassaden bestyrt av ambassaderåd Fisher Howe som charge d'affaires.

Nordstrand Høyrekvinner

Nordstrand Høyrekvinner klubb hadde medlemsmøte onsdag 20. september i Nordstrand Menighetshus under ledelse av formannen Ingeborg Flinder.

Formannen ønsket alle hjertelig velkommen til høstens første møte.

Journalist Tor Knutsen holdt så et kåseri — «Efter valget» — hvor han kort fortalte både om gleder og skuffelser ved stortingsvalget, og hvor han også fremhevet hva man måtte arbeide mot til neste valg.

Efter en hyggelig kaffepause underholdt pianistinnen Hanna Marie Weydahl, og tilslutt takket et av klubbens eldste medlemmer fru Hillestad.

Ferdinand F... «Blom...

ISLANDSK AFTEN I AULAEN IMORGEN

Foreningen Norden og Norsk-Islandsk Samband arrangerer en islandsk aften i Universitetets Aula imorgen kl. 20, med statsminister Benediktsson som hovedtaler om «Islands norske arv».

Bjarni Benediktsson er jurist av utdannelse, og var en tid universitetslærer i faget. Men sin største innsats har han gjort som politiker. Han er en av de mest betydelige og sentrale skikkelser innen islandsk politikk det siste kvartsekel. Han har vært byen Reykjaviks borgermester, og alltingsmann siden 1942. Han har sittet i de fleste islandske regjeringer etter krigen, lenge som utenriksminister, og var justisminister inntil han 14. september overtok statsministerembedet under statsminister Thors' sykepermisjon.

Hans store kunnskaper og uvanlig rike erfaring gir grunn til særskilte forventninger når han på søndag skal tale om «Islands norske arv».

Det blir også tale av Islands ambassadør, Haraldur Gudmundsson, og korte orienteringer om aktuelle planer for utvidet samarbeide mellom Island og Norge av «Norden»s formann, forlagsdirektør Henrik Groth, og formannen i Norsk-Islandsk Samband, dr. philos. Hallvard Magerøy. På møtet blir det også vist frem en film fra Island.

Billetter fås i Bennetts Reisebureau og ved inngangen.

LAN TIL BAGNKRAFT GODKJENT

Vedtaket om å ta opp lån på 85 mill. kroner til bygging av Bagn Kraftverk ble godkjent ved Kongelig resolusjon fredag. Vedtaket ble gjort av representantmykt nedskrevet i Vestfold kraftselskap i gass og tord, januar ifjor, og Regjeringens godrette hovedgjennelse gjelder også vedtakene med speedonv kommunestyrene i selskapets på 200 km/t. medlemskommuner og i Vestfold Annen gang i kestring om å garantere for låvar ved det sv. i Kristianstad.

Han satt på en foran Mercedes-departen. Stirling Moss

Få arbeider det nye Stortinget „Yrkespolitikernes” ar

Til tross for et sosialistisk flertall på Stortinget, er de egentlige arbeidere som yrkesgruppe i avgjort mindretall. Av 150 stortingsrepresentanter har de bare 14, skriver bladet «Norsk Handel» som har foretatt en vurdering av den yrkesmessige sammensetning av det nye Storting.

I yrkesgruppen arbeidere har bladet da endog tatt med rubb og stubb, bl. a. kjemikeren Jakob Pettersen fra Odda, som i egenkap av tidligere statsråd og mangeårig stortingsmann nærmest må betraktes som yrkespolitiker.

Bladet skriver videre:

«Vi har også tatt med typografen Sverre Løberg, til tross for at vi har vanskelig for å tro at han tilbringer noen større del av sin tid ved settemaskinen lenger. Heller ikke tror vi at lagerarbeider Håkon Johnsen, medlem av kirke- og undervisningskomitéen, har lempet kasser og sekker i stortingsferien.

Nei, arbeiderbefolkningen er idag i det vesentlige representert ved småbrukere, bønder, embedsmenn, pressefolk, prester, sakførere og funksjonærer i det private næringsliv og i stat og kommune.

MANGE BØNDER

Men er arbeiderne meget svakt representert ved arbeidere, så er til gjengjeld bondenes interesser så meget sterkere ivaretatt ved bønder. I alt er det valgt 41 representanter som blir betegnet som skogelere, bønder og småbrukere og fiskere på stortingsvalgelistene.

Det overveldende antall er bønder, selv om vi blant disse også finner folk som man kanskje heller burde betegne som godselere, som f. eks. ambassadør Erik Braadland.

Funksjonærer i det private

Stortinget sammen

- 3 kjøper
- 2 skips
- 1 hand
- 10 press
- 4 pres
- 14 arbe
- 17 emb
- nale
- stem
- 10 hus
- 2 prof
- 41 bon
- fisk
- 23 fun
- 5 sak
- Ingen
- Mange

handel og kunnet 1 menn, 2 gartner og industri det valgt fra det på har skole vært lan inn på 8 2 profess los., flere skoledire

Prester seg tilba mindre neralsekt stellige 5 priva og revis tinget i mindre samme statsma mødre. har vi annen kere».

For jegere

Einkaskjalasafn Bjarna

Bygdeposten, Vikersund
 Uavh.

Dalane Tidende,
 Egersund. Uavh.

Finnmark Tidende,
 Vadsø. Helre

Firda, Førde i Sunnfjord

Firda Folkeblad, Florø
 Venstre

26.9.61

Frå høgtida i Rivedal.

Øvst til høgre i montasjen ser ein opninga av høgtida i Rivedal, då eit samansett kor frå Askvoll, Holmedal og Stongfjorden under leiing av lærar Sigv. Vårdal song «Fram då, frendar». Seinare i programmet kom korset fram att og song «Lat vårt møte idag under faner og flagg». — Av den store folkehopen ser ein berre dei fremste, dei som stod på vegkanten og nedanfor.

Nedst til høgre den islandske justisministeren, fung. statsminister Bjarni Benediktsson i si avdukingstale, og til venstre tar justisminister Haugland imot den avduka bautaen på vegne av det norske folk.

Bjarnir Benediktsson sa m.a. i talen sin at Noreg er eit vakert land som har fostra mange gode og dugande menn. Den fyrste landnámsmannen på Island var Ingolfr Arnarson, og alle sanne islandingar er i ætt frá han. Han nemnde forteljinga om at Ingolfr kasta høgsetestolpane over bord. Ein veit no kvar garden hans låg på Island. Arnarson-statuen på Island står og ser utover der hans born leikte på vollen, og denne statuen i Rivedal står no der Arnarson sjølv leikte som barn. Vi held det alle for sant, at her på Rivedal tok han ut frå, og herfrå tok han med sitt norske tungemål og sin sjølvstendetrong, som i si tid gjorde at Island kunne fylgja Noregs eksempel og vinna full fridom, sa Bjarni Benediktsson.

Vi kjem hit på vegne av heile det islandske folk for å setja i verk Alltingsvedtaket om å reisa ei avstøyping av Arnarsonbautaen i Noreg som teikn på usvikeleg venskap mellom islingar og nordmenn ja han til

då duken hadde falle frå bautaen.

På sokkelen står desse orda: «Ingolfr Arnarson frá Dalsfirdi, fyrsti landnámsmadur á Islandi», og «Gjöf frá Islandingum. Vin sinum skal madr vin vera». (Ingolf Arnarson frá Dalsfjord, fyrste landnámsmannen på Island. Gáve frá islingane. Ven sin skal ein vera ven.)